# DOMSTOLENS DOM (anden afdeling)
7. april 1987 *

I sag 38/86,

angående en anmodning, som Verwaltungsgericht Frankfurt am Main i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

**Firma Karl-Heinz Neumann**

mod

**Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung**

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende gyldigheden af artikel 16, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 2173/79 af 4. oktober 1979 om gennemførelsesbestemmelser for afsætning af oksekød, som interventionsorganerne har opkøbt, og om ophævelse af forordning nr. 216/69 (EFT L 251, s. 12),

har

DOMSTOLEN (anden afdeling),

sammensat af afdelingsformanden T. F. O'Higgins, dommerne O. Due og K. Bahlmann,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

under henvisning til de indlæg, der er indgivet af:

— sagsøgeren i hovedsagen firma Karl-Heinz Neumann ved advokat Volker Schiller, Köln,

— Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Peter Karpenstein,

* Processprog: Tysk.

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 5. februar 1987,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 18. marts 1987,

afsagt følgende

## Dom

1 Ved kendelse af 15. januar 1986, indgået til Domstolen den 12. februar 1986, har Verwaltungsgericht Frankfurt am Main i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende gyldigheden af artikel 16, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 2173/79 af 4. oktober 1979 om gennemførelsesbestemmelser for afsætning af oksekød, som interventionsorganerne har opkøbt, og om ophævelse af forordning nr. 216/69 (EFT L 251, s. 12).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en retstvist mellem firmaet Karl-Heinz Neumann, Hamburg (herefter benævnt »sagsøgeren«), og Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung (herefter benævnt »BALM«) vedrørende fortabelse af en sikkerhedsstillelse, som sagsøgeren havde stillet i forbindelse med en ansøgning om køb i henhold til Kommissionens forordning nr. 713/81 af 19. marts 1981 om salg til forudfastsatte priser af visse former for udbenet oksekød fra visse interventionsorganer (EFT L 74, s. 27). BALM havde erklæret sikkerhedsstillelsen for fortabt i henhold til artikel 16, stk. 2, i den førnævnte forordning nr. 2173/79.

3 Med henblik på at opnå tilbagebetaling af sikkerhedsstillelsen indbragte sagsøgeren sagen for Verwaltungsgericht, der har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 16, stk. 2, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2173/79 af 4. oktober 1979 om gennemførelsesbestemmelser for afsætning af oksekød, som interventionsorganerne har opkøbt, og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 216/69 (EFT L 251, s. 12) ugyldig som stridende mod proportionalitetsprincippet, for så vidt som bestemmelsen også finder anvendelse, såfremt et parti interventionsvarer,

hvorom der er indgået kontrakt, ikke aftages og betales, hvorefter samme køber eller et søsterselskab imidlertid i stedet for og med interventionsorganets medvirken indgår nye kontrakter om samme parti og opfylder disse fuldt ud, idet køberen har handlet som anført, fordi han på grund af en ændring i vekselkursen for ECU ville have lidt et væsentligt økonomisk tab, såfremt han havde opfyldt den oprindelige kontrakt?«

4 Vedrørende de faktiske omstændigheder, de omhandlede fællesskabsbestemmelser, retsforhandlingernes forløb samt de indlæg, der er indgivet for Domstolen, henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

5 Det bemærkes, at Domstolen ved dom af 14. november 1985 (Neumann, 299/84, Sml. s. 3663) allerede har taget stilling til en række præjudicielle spørgsmål, der var stillet af Verwaltungsgericht i forbindelse med samme retstvist. Disse spørgsmål drejede sig om muligheden for at anvende et princip betegnet som grundsætningen om objektiv ubillighed (»sachliche Unbilligkeit«).

6 Domstolen besvarede disse spørgsmål benægtende, hvorved den bemærkede, at Verwaltungsgericht udtrykkeligt havde betegnet den nævnte grundsætning som en speciel anvendelse af proportionalitetsprincippet. I dommens præmisser foretog Domstolen følgelig en undersøgelse af, hvorvidt nævnte princip fandt anvendelse, og den nåede til det resultat, at »[proportionalitetsprincippet, som anerkendt i fællesskabsretten], under de i forelæggelseskendelsen beskrevne omstændigheder... ikke [kan] anvendes til afgørelse af den retstvist, der verserer for den nationale domstol«.

7 Med henblik på besvarelsen af det spørgsmål, der er stillet i nærværende sag, findes det herefter tilstrækkeligt at tage stilling til, om Verwaltungsgericht i den nye forelæggelseskendelse har anført omstændigheder, der kan føre til en anden bedømmelse end lagt til grund i Domstolens dom af 14. november 1985. Den eneste omstændighed, der er relevant i så henseende, og som ikke var nævnt i den tidligere forelæggelseskendelse, er det forhold — der anføres såvel i det nye præjudicielle spørgsmål som i forelæggelseskendelsens grunde — at de nye kontrakter, der trådte i stedet for den kontrakt, der ikke blev opfyldt, blev indgået »med interventionsorganets medvirken« og er blevet fuldt opfyldt.

8 Som fastslået i Domstolens dom af 14. november 1985 har den sikkerhed, der skal stilles efter den omhandlede forordning, og som er af forholdsvis beskeden størrelse, ikke alene til formål at sikre, at det vareparti, der omhandles af en ansøgning om køb, faktisk fraføres interventionslagrene, men tjener tillige til at sikre, at køberen overholder de kontraktlige forpligtelser, der følger af nævnte ansøgning såvel som af de salgsvilkår, der gælder i henhold til de omhandlede forordninger. Blandt disse vilkår er betaling af et beløb i national valuta svarende til den forudfastsatte salgspris i ECU efter den grønne kurs, der gælder på den dag, hvor ansøgningen om køb suppleres af en sikkerhedsstillelse.

9 I overensstemmelse med det anførte formål indeholder de omhandlede fællesskabsbestemmelser ingen hjemmel til at frigive sikkerhedsstillelsen i et tilfælde som det foreliggende. Såfremt køberen som følge af en ændring af den grønne kurs, efter at sikkerheden er stillet, ser sin fordel i ikke at opfylde kontrakten på de vilkår, som han har accepteret, er fortabelsen af sikkerhedsstillelsen ingen uforholdsmæssig sanktion, og dette så meget mindre, når samme køber med interventionsorganets medvirken har opnået en ny kontrakt angående samme vareparti, men til den lavere pris, der skyldes ændringen af den grønne kurs.

10 Det følger af det anførte, at de omstændigheder, der fremgår af den nye forelæggelseskendelse, på intet punkt kan ændre resultatet af den prøvelse på grundlag af proportionalitetsprincippet, som Domstolen har foretaget i dommen af 14. november 1985.

11 Det præjudicielle spørgsmål må følgelig besvares med, at gennemgangen af spørgsmålet intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 16, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 2173/79 af 4. oktober 1979 om gennemførelsesbestemmelser for afsætning af oksekød, som interventionsorganerne har opkøbt, og om ophævelse af forordning nr. 216/69.

**Sagens omkostninger**

12 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, der har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale domstol, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (anden afdeling)

vedrørende det spørgsmål, som er forelagt af Verwaltungsgericht Frankfurt am Main ved kendelse af 15. januar 1986, for ret:

**Gennemgangen af det forelagte spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 16, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 2173/79 af 4. oktober 1979 om gennemførelsesbestemmelser for afsætning af oksekød, som interventionsorganerne har opkøbt, og om ophævelse af forordning nr. 216/69.**

O'Higgins Due Bahlmann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 7. april 1987.

P. Heim
Justitssekretær

T. F. O'Higgins
Formand for anden afdeling